

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbor SZDL Crnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predel 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banici v Novem mestu 616-T-181. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrletna 120 din. — Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

STUDIJSKA KNJIŽNICA
NOVO MESTO

OB VOLITVAH DELAVSKIH SVETOV

Za pravilno vlogo in pojmovanje delavskega samoupravljanja

Smo v dneh, ko posamezni delovni kolektivi volijo svoje organe delavskega samoupravljanja, člane delavskega sveta. O vsebin, vlogi in pomenu delavskega samoupravljanja za celotno družbo in posameznika, smo že veliko govorili in pisali, vendar še premalo. Delavsko upravljanje je povsem nova oblika družbenega gospodarjenja s proizvajalnimi sredstvi družbe; je prvič v svetu uresničenje marksističnega načela, da proizvajalci sami neposredno upravljajo v imenu družbe določeno lastnilo, tako v svoj prid, kot v korist celotne družbe.

Večina delovnih ljudi v proizvodnji je pravilno razumela smisel te velike pridobitve delavskega razreda in spoznala važnost delavskega samoupravljanja za krepitev socialističnega gospodarjenja in gospodarstva. To nam dokazuje vedno večje zanimanje delovnih ljudi za upravljanje svojega podjetja, za njegovo napredelje in širjenje proizvodnje, s tem pa tudi za večji zaslužek vsakega delavca. V treh letih obstoja so se organi delavskega samoupravljanja močno uveljavili v našem družbenem gospodarstvu, njihov pomen in vloga rasteta iz leta v leto, hkrati z rastjo socialistične zavesti naših ljudi. Kakor pa je pri nas socialistična zavest v proizvodnji zaposlenih ljudi še šibka, tako je tudi pojmovanje delavskega samoupravljanja ponekod še nepravilno in mnogo preozko, gledano velikokrat le iz osebnih koristi. Sindikalne podružnice in sedanjih delavskih svetov so doslej odločno premalovali storili za pojasnjevanje vloge in način delavskih svetov v vzgoji organov delavskega samoupravljanja. Ponekod bodo zaradi takega pomankljivega vzgojnega dela v zadregi za člane novih organov, z ozirom na to, da je eden lahko največ dvakrat zaposlenoma član delavskega sveta.

Navnizic zgoraj navedenim pomankljivostim lahko ugotovimo, da je zanimanje članov delovnih kolektivov za delavsko gospodarjenje močno naraslo, kar dokazujejo predvabilna zborovanja in sindikalne volitve. Sem in tja res še izstopajo osebne težje po razdelitvi dobička, ne glede na potrebo in možnost razširitve

Zadružna pravila pripravljajo kmetijske zadruge, da ustavijo kulturne sklade, namesto zgolj kulturnoprosvetnim potrebam na podeželju. V noveščem okraju imamo 36 kmetijskih zadruž, od teh je pa v minimum poslovnem letu imelo kulturnoprosvetne sklade le 16 zadruž. Za prosvetne potrebe svojega kraja so imeli

največ razumevanja zadružniki na Mirni, v Mokronogu, v Škocjanu in Straži. Vendar ti skladov niso povsod služili svojemu namenu, saj nekateri upravni odbori še sedaj razpravljajo, kam z njimi.

Marsikso je za te sklade dolöčil kaj skromno vstopo — v Dol Toplicah 10.000 din, pa tudi tega denarja niso dali kulturnim drustvom, česar da ga potrebujejo za lastno zadružno kulturno. V Senterneju so deseti tisoč din tega sklada razdelili za kulturno delo Izven Senterneja. V Brusnici so od 1.900.000 dolöčili za kulturne potrebe le 20.000, enako v Dobriču.

Da se ti skladi ne uporabijo za resnični kulturnoprosvetni napredki vasi, so krivlje upravnih odborov kmetijskih zadruž, ki se dostikrat omejuje le na gospodarstvo in trgovino, ne cutijo pa kulturnih potreb. Krivlje so pa seveda tudi prosvetni in kulturni delavelci, ki še vedno niso ustvarili povezave med kulturnimi drustvi in zadružo.

Sedaj so letne skupščine kmetijskih zadruž in imajo prosvetni delavci najlepšo priložnost, da seznanijo zadružnike s potrebo in pomonom takega kulturnega sklada, kajti le tako se bo lahko družno in uspešno razvijal gospodarski in kulturni napredki našega podeželja. Lep primer so zadružniki na Dvoru

Spandal je pozdravil domačine in goste, zlasti domačina heroja Etenska in njegove soborce iz NOV: Rajerja (Miška), Osterca Adota, sekretarja okrajnega komiteja Franca Pirkoviča-Corta, Maksa Valeta, predsednika okrajnega odbora Zvezde borcev in druge. Slovenski govor o ponenu občinskega praznika je imel Adalbert Božič, ki je opisal, kako je bil mirnopeški sektor za časa narodnoosvobodilne borbe v ljudi, ki so dali za to borbe pesti, sreci in kri. Dijak nižje gimnazije Vinko Saje je občuteno recitaril »Vstajec, ženski pevski zbor pa je zapeč tri pesmi.«

Slovesno proslavo so zaključili Borovi »Razigranci«, ki so jih naštrudili in zaigrali tečajniki zimske kmetijsko-gospodinske šole.

Občani mirnopeške občine so 16. marca slovensko proslavili svoj občinski praznik, spomini na dneve, ko so tudi v Mirni peči začeli oborožen upor proti okupatorjem in domačim izdaljcem, sledje kleu ljudstva in Partije. Mirnopeški sektor je dal tri narodne heroje in veliko dobril aktivistov. Med njimi so sveta imena, veliki vzgledi borbenosti in prave dobrovinske ljubezni: Katja Rupena, Zajecvi fantje in drugi. Mirna peč je prispevala časten delež naših borbi in svobodi.

Zvečer 15. marca so zagoreli kresovi, ob njih so zadoneli partizanske pesmi; slovenska proslava pa je bila v novi dvorani zadružnega doma, ki sicer še ni dokončno urejena, je pa med največjimi na Dolenjskem.

Predsednik občine Janez

Črpni referatom načelnik

za notranje zadeve pri OLO v Crnomlju je na svoji zadnji seji razpravljalo o problematiki mladinske zločinstvenosti v okraju ter je ugotovil, da ta neprestano narašča. Zato se je odločil, da sklice konferenco, ki naj bi razpravljala o tej ranji naši družbe. Na konferenco je povabil vse, ki imajo kakor koli stik z mladino, in ki lahko s svojim delom in načrti prispomorejo, da odvrnemo našo mladino, ki je kakorkoli zabredla, od te za njo tako nevarne poti.

Na konferenci je s svojim iz-

Umor v Zapotoku

V ponedeljek zjutraj 15. marca je prebivalce Zapotoka

pri Sodražici pretresla novica,

da je 38-letni reštar Janez

Pajnič zakril z nožem ženo

in sebe. Vzrok umora ni bil alkohol, temveč nezdrave družinske razmere. Pajnič je to storil premišljeno, ne v kakih trenutni razburjenosti ali med

preiprom z ženo. V nedeljo popoldne je še napisal pismo,

ki ga sedaj hrani sodišče. Isto

popoldne je tudi izročil svoje-

mu neku kolo in zaposten-

uro, češ da bo »danes crknil«.

Svojega pol drugo leto starega sinteka je vendar pustil za izboljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvoval tudi sekretar okrajnega komite-

ZKS tov. Martin Zugelj, ki je

podal številne smernice za iz-

boljšanje mladinskega skrbstva.

Nadve plodni konferenci, ki je bila prvi tovrsni stik

Svet za notranje zadeve s

prosvetnimi delavci Bele krajine, je prisostvo

Ali je res treba podreti vse gradove?

Dolino ob Krki so včasih radi imenovali »dolino gradov«. Prav tako označno pa bi lahko nosila prenemakatera slovenska dolina in pokrajina. Danes ob naši Krki, razen dveh, tretjih manj pomembnih grajskih stavb, popotnikovo očko zadene le ob bolj ali manj razdejane razvaline nekdajnih gradov.

Kako je pravzaprav s to stvarjo? Kdo ima prav: tisti, ki trdijo, da je treba preostanke gradov podreti in raznesti, ali tisti, ki pravijo, da je treba ohraniti, kar se se ohrani? Da, oziroma celo popraviti in obnoviti razdejani grad, kjer je to še mogoče? Prvi del uporablja slabo razumljivo frazo, češ fevdalizem je treba uničiti, torej treba uničiti grad. Drugi se sklicevajo na kulturno-zgodovinsko in umetniško vrednost grajskih arhitektur.

Najstarejši gradovi na naših tleh — in med te je treba štetiti skoraj vse gradove v našem okraju — so bili grajeni v času, ko so se na naša te prilejali tujerodni fevdalci. Gradovi so takrat imeli značaj utrijenih postojank z obrambnimi zidovi, stolpi in podobnim. Cim bolj nemirni in bojev polni so postajali časi, (medsebojni boji fevdalcev, turški vpadi itd.), tolko bolj se je izpopolnila obrambna sposobnost gradov. Ko so nastajala mirnejša obdobja, so začeli stremeti tudi po večjem udobju v gradovih. Tukrat so bili stari gradovi prezidani in so dobili sedanjeno obliko. V njihovih stavbah se je odražal duh časa in kulturna raven dobe. Lepotni ozirji so potiskali trdnjavski značaj v ozadje. Grajske dvorane so se polnile z umetnino, dragocenim pohištvo, knjigami itd. Vse to je seveda še vedno bilo v lasti tujerodnega fevdalca. Ko pa se je pred dobrimi stopetdesetimi leti začel rušiti fevdalni dnužbeni red, so ostajali gradovi s svojim inventarjem le še bolj ali manj dragoceni kulturno-zgodovinski spomeniki.

V osovodilni vojni in naši revoluciji pa je velika večina gradov zopet na mah dobila svoj prvotni značaj trdnjav. V njej se je mnogokrat naseli sovražnik, ki je od tam ogrožal cele predele naše zemlje, ali pa se skušal v nekatere gradove naseliti. Začelo so te trdnjave morale pasti.

Po osovoditvi, ko je Izginalna zadnja sedel nekdajnih, našemu narodu in zlasti našemu revolucionarnemu osovodilnemu boju sovražnik grajskih gospodov, so gradovi obenem z graščinsko zemljo postali skupna last ljudstva. Razumljivo je, da je ta dediščina, zlasti v svojih kulturno-zgodovinskih in umetniških vrednotah, prišla v naše roke močno poskodovanata in je utrpela večkrat naravnost ne-popravljivo škodo. Ali že je naše ljudstvo za svojo slobodo in za zmago revolucije žrtvovalo deset tisoč dnežnih življenj, tudi te škode, ki je v času vojne moralata našati, ne bomo metali na zlato tehnico. Višja vrednota je zahvala to žrtvi. V tisočletnem razvoju ljudstva je bilo vedno tako.

Drugo pa je, kako s to kulturno in zgodovinsko dedičino ravnamo danes. Primer Kleveža, Zalogha, Rakovnika, Mirne itd. pred nekaj leti, ter Bajnofa in Turna in najboljše preteklosti kaže, da si o tem nismo na jasnen. Res, večina grajskih razvalin je v takem stanju, da na njih pozidavo v nobenem primeru ni mogoče mislit. Nekaj pa jih je takih, ki bi s postopno obnovitvijo lahko koristno služili naši skupnosti. Načini možnosti takih korist-

ne uporabe je dolžnost nas vseh! Cesar pa ni ved moge obnoviti, je treba ohraniti in pred nadaljnjam razpadanjem zavarovati kot spomenik, ki hrani v sebi še vse značilnosti časa, v katerem je nastajal.

Povsem jasno je, da v letih socialistične izgradnje naši domovine, sprito prenemognih najnajih potreb, tej zaščiti naše kulturne imovine nismo mogli posvetiti posebno skrb. Prepravljeni pa smo, da že prihaja čas, ko budi tudi v tem oziru mogoče storiti več. Da naša ljudska oblast o tem temeljito vodi račun, je dokaz že to, da so v vseh naših republikah ustanovljeni Zavodi za spomeniško varstvo in je za vso državo izdan skupen Zakon o zaščiti kulturnih prirodnih znamenitosti. Prav

tak posebni zakon pa je že od leta 1948 v veljavi tudi za LRS.

Ker so torej vsi naši kulturno-zgodovinski, umetniški itd. spomeniki — med te je treba še vedno tudi grajske arhitekture — obenem s prirodnimi, narodopisnimi krajinškimi itd., skupna kulturna last vsega našega ljudstva, jih je naša ljudska oblast z zakonom tudi zaščitila in prepovedala vsako samovoljno nadaljnje uničevanje in raznašanje. Prav v tem smislu je tudi Okrajna ljudska skupščina novomeškega okraja v oktobru 1951 sklenila sledete:

»Ker ljudstvo in krajinski faktorji uporabljajo grajske razvaline kot kamnolome in s tem uničujejo arhitekturne predmete kulturno-zgodovinske vrednosti, naj KLO opozore vse

lastnike, ki posedujejo grajske razvaline, da nosijo v mejhak zakona vso materialno in kazensko odoovornost, če bi se še nadalje brez odobritve OLO rušil in odvaja kakšen kolimaterial iz gradov.«

Letos je bila pri svetu za prosveto in kulturno OLO osnovana posebna Komisija za spomeniško varstvo, ki je v mejhak svojega področja posvetoval organ Sveta in s tem OLO ter vodi obenem neposredni nadzor tudi nad gradovi, oziroma njihovimi ruševinami.

Torej ne samovoljno in iz lastne koristljubnosti podpirati preostanke gradov, ampak smatrano očititi in zavarovati, kar po svoji pomembnosti in vrednosti zasluži, je naša dolžnost! J. J.

GOJIMO BRESKVE!

V Beli krajini imajo breskve zelo ugodne pogoje za svojo rast. Skoro v vsakem vinogradu je opaziti med vinskimi trti tudi breskve. Običajno niso cepljene, temveč so zrastele iz semena kar na tistem mestu, kjer so sedaj. Ceprav niso negovali, vidimo, da bi v nekaterih pre-

delih ob nekoliko večji negi izredno dobro uspevale. Ne bi pa smeli rasti kar med vinogradi, temveč posebej na svoji parceli kot strnjem sadovnjak. Seveda pa je vredno gojiti samo cepljene, žlabne breskve, ker z drobnimi svinogradniškimi breskvenimi nikoli ne bomo dosegli primernih cen.

Za breskove nasade so najprimernejše slabje vinogradniške lege, ki so za tisto prenike in dajejo slabu kislino vina, trta pa rada pozebe. Tu bomo vsekakor imeli več uspeha in dohodka od breskve kot pa od slabih vin, ki jih popijemo po navadi kar doma. Takšnih slabih vinogradniških leg je v Belokrajini veliko.

Breskve je rastlina, ki jo moramo oskrbovati prav tako pri zadovoljstvu kot vinograd. To se pravi: treba je jo okopavati, gnojiti, opraviti zimsko in letno rez in škropiljenje. Samo od takih negovanj breskve lahko upamo na dober pridelek. V krškem okraju je nekaj kmetovalcev, ki se ukvarjajo z večjimi breskvenimi nasadi. Ti vzgajajo drevesa v ploščati obliki, tako, da je nasad možno obdelovati z vprego. Pri takšni obliki ima drevo štiri, v eni ploskvi razprostrete glavne veje, na katerih rastejo rodne veje (fotografija prikazuje enoletno breskev v začetku oblikovanja ploščate krone). Ce računemo, da lahko rabi takški negovanje, vendar ne nad trideset kg breskev, ki so jih lanj prodajali po 30 do 40 din/kg, sprevidimo, kakšno vrednost imajo takšni nasadi.

Ker je ravno sedaj najprimernejši čas za škropiljenje, larti dan so se zbrali v Šentjernejevi številni delegati na občinsko mladinsko

delih ob nekoliko večji negi izredno dobro uspevale. Ne bi pa smeli rasti kar med vinogradi, temveč posebej na svoji parceli kot strnjem sadovnjak. Seveda pa je vredno gojiti samo cepljene, žlabne breskve, ker z drobnimi svinogradniškimi breskvenimi nikoli ne bomo dosegli primernih cen.

Za breskove nasade so najprimernejše slabje vinogradniške lege, ki so za tisto prenike in dajejo slabu kislino vina, trta pa rada pozebe. Tu bomo vsekakor imeli več uspeha in dohodka od breskve kot pa od slabih vin, ki jih popijemo po navadi kar doma. Takšnih slabih vinogradniških leg je v Belokrajini veliko.

Breskve je rastlina, ki jo moramo oskrbovati prav tako pri zadovoljstvu kot vinograd. To se pravi: treba je jo okopavati, gnojiti, opraviti zimsko in letno rez in škropiljenje. Samo od takih negovanj breskve lahko upamo na dober pridelek. V krškem okraju je nekaj kmetovalcev, ki se ukvarjajo z večjimi breskvenimi nasadi. Ti vzgajajo drevesa v ploščati obliki, tako, da je nasad možno obdelovati z vprego. Pri takšni obliki ima drevo štiri, v eni ploskvi razprostrete glavne veje, na katerih rastejo rodne veje (fotografija prikazuje enoletno breskev v začetku oblikovanja ploščate krone). Ce računemo, da lahko rabi takški negovanje, vendar ne nad trideset kg breskev, ki so jih lanj prodajali po 30 do 40 din/kg, sprevidimo, kakšno vrednost imajo takšni nasadi.

Ker je ravno sedaj najprimernejši čas za škropiljenje, larti dan so se zbrali v Šentjernejevi številni delegati na občinsko mladinsko

breskve, še nekaj o škropiljenju. Na listju se namreč spomladi pogosto pojavi bolezen — kodravost, najvernejši sovražnik breskve, ki dostikrat povzroči, da listje popolnoma odpade. Drevje sicer pozne požene nove liste, ki pa se razvijajo na račun novih pogankov in plo-

delih ob nekoliko večji negi izredno dobro uspevale. Ne bi pa smeli rasti kar med vinogradi, temveč posebej na svoji parceli kot strnjem sadovnjak. Seveda pa je vredno gojiti samo cepljene, žlabne breskve, ker z drobnimi svinogradniškimi breskvenimi nikoli ne bomo dosegli primernih cen.

Za breskove nasade so najprimernejše slabje vinogradniške lege, ki so za tisto prenike in dajejo slabu kislino vina, trta pa rada pozebe. Tu bomo vsekakor imeli več uspeha in dohodka od breskve kot pa od slabih vin, ki jih popijemo po navadi kar doma. Takšnih slabih vinogradniških leg je v Belokrajini veliko.

Breskve je rastlina, ki jo moramo oskrbovati prav tako pri zadovoljstvu kot vinograd. To se pravi: treba je jo okopavati, gnojiti, opraviti zimsko in letno rez in škropiljenje. Samo od takih negovanj breskve lahko upamo na dober pridelek. V krškem okraju je nekaj kmetovalcev, ki se ukvarjajo z večjimi breskvenimi nasadi. Ti vzgajajo drevesa v ploščati obliki, tako, da je nasad možno obdelovati z vprego. Pri takšni obliki ima drevo štiri, v eni ploskvi razprostrete glavne veje, na katerih rastejo rodne veje (fotografija prikazuje enoletno breskev v začetku oblikovanja ploščate krone). Ce računemo, da lahko rabi takški negovanje, vendar ne nad trideset kg breskev, ki so jih lanj prodajali po 30 do 40 din/kg, sprevidimo, kakšno vrednost imajo takšni nasadi.

Ker je ravno sedaj najprimernejši čas za škropiljenje, larti dan so se zbrali v Šentjernejevi številni delegati na občinsko mladinsko

delih ob nekoliko večji negi izredno dobro uspevale. Ne bi pa smeli rasti kar med vinogradi, temveč posebej na svoji parceli kot strnjem sadovnjak. Seveda pa je vredno gojiti samo cepljene, žlabne breskve, ker z drobnimi svinogradniškimi breskvenimi nikoli ne bomo dosegli primernih cen.

Za breskove nasade so najprimernejše slabje vinogradniške lege, ki so za tisto prenike in dajejo slabu kislino vina, trta pa rada pozebe. Tu bomo vsekakor imeli več uspeha in dohodka od breskve kot pa od slabih vin, ki jih popijemo po navadi kar doma. Takšnih slabih vinogradniških leg je v Belokrajini veliko.

Breskve je rastlina, ki jo moramo oskrbovati prav tako pri zadovoljstvu kot vinograd. To se pravi: treba je jo okopavati, gnojiti, opraviti zimsko in letno rez in škropiljenje. Samo od takih negovanj breskve lahko upamo na dober pridelek. V krškem okraju je nekaj kmetovalcev, ki se ukvarjajo z večjimi breskvenimi nasadi. Ti vzgajajo drevesa v ploščati obliki, tako, da je nasad možno obdelovati z vprego. Pri takšni obliki ima drevo štiri, v eni ploskvi razprostrete glavne veje, na katerih rastejo rodne veje (fotografija prikazuje enoletno breskev v začetku oblikovanja ploščate krone). Ce računemo, da lahko rabi takški negovanje, vendar ne nad trideset kg breskev, ki so jih lanj prodajali po 30 do 40 din/kg, sprevidimo, kakšno vrednost imajo takšni nasadi.

Ker je ravno sedaj najprimernejši čas za škropiljenje, larti dan so se zbrali v Šentjernejevi številni delegati na občinsko mladinsko

Slabo pripravljen občni zbor KZ Velika Loka

Sedmega marca je imela letni občni zbor splošna kmečka zadruga Velika Loka. Za razliko od lanskega občnega zora je bil letosni kaj slabo pripravljen in temu primerno je tudi potekal. Upravni odbor ni dal točnega obračuna celotnega poslovanja zadruge kot celote in posameznih odsekov. Pregled dela je bil prikazan samo v grobih, površnih obrisih.

Upravni odbor je med drugim poročal, da doseglj je bil mogoče premestiti trgovine iz privatnega lokalja v zadružni in nadzorni odbor utajila pred

vratih ni rolet. Ni pa povedal številke, koliko zadružna placauje najemnike za privatni lokal in opremo, ki znaša prav gotovo tretjino amortizacije zadružnega doma, medtem ko novi lokal in oprema v zadružnem domu čakata začrudilo trgovino. Tajniško poročilo, ki je bilo prebrano v odsotnosti tajnika, je navajalo samo težave, ki so se posledica poslovanja prejšnjega upravnega odbora, kot je bilo rečeno.

Pri razpravi o poslovanju zadružnega odboka sta upravni in nadzorni odbor utajila pred

zadrževalnik, da imajo že revi-

zadružni, da imajo že revi-

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Dolenjskih Toplic

Občni zbor kmetijske zadruge je bil v nedeljo 14. marca, s kar lepo udeležbo članov. Po ročila so pokazala, da zadrugi ne gre toliko za trgovino, ampak predvsem za dvig živinoreje, poljedelstva, sadjarstva itd. Zadruga si je nabavila dva bika-plemenjaka, oskrbela bo pregled krav in nakup plemenkih živine. Za potrebe sadjarstva je zadruga naročila 600 mladih jablan v 200 hrusk, pomagala bo tudi zgraditi sadno uslužnico na Selih. Gospodarjem bo priskrbelo posojilo za gnojninske jame in silose, na Kočeškem pa skusala dobiti v najni košenice in pašnike.

Zadruga ima trgovinski, živilnoredski, sadarski, lesni, poljedelski in strojni odsek. Vzela je v najem žago v Podturnu, kjer bo žagala deske za svoje člane. Za prosvetne namene ima zadruga kinoprojektor. Ker zadruga nima svojega prostorja, je odbor kupil v Toplicah primereno hišo, ki jo bodo popravili in preuredili, da bo primerna za trgovino in pisarnice.

Pošlovanje zadruge je bilo zelo dobro in je imela 3,200.000 čistega dobička.

Kulturno delo je precej razgibano. Vsakih 14 dni je predavanje ljudske univerze. Predavanja so vselej dobro obiskana. KUD »Maks Hennigan« je 14. marca dal veseligrad Micki je treba moža. Igo je zrežiral Bajc Teja in lahko uprizoritev res poahljivo. Igrali so govorili v pristnem dolenskem narečju, ki je za to igro prav primera. Naj nam kmalu spet kaj zaigrajo, tokrat pa kako delo resnejše vsebine. Poživljeni tamburški zbor društva tudi že prav pridno vadi.

Jaz komaj žakam vsakega petka, da dobim vaš list. Obenem dobivam tudi Poferovalca, Kmečki glas in Invalidski vestnik. Najprej pa preberem novo Dolenski list. Tudi jaz grem včasih v gostilno, pa vidim, da tam kdo prebira časopis in pije. Prav lahko bi bil sam naročen na list in bi ga doma bral. Tudi jaz bi rad včasih spil še dva deci, pa stane 30 dinarjev, in si pravim — ne rajši sem naročnik revije Tovariš, ki

Občni zbor čevljarske zadruge. Čevljarska zadruga je bila ustanovljena takoj po osoobitvi. Nekaj časa je bila združena z zadrugo v Novem mestu, kamor je bil odšel tudi njen predsednik in ustanovitelj Anton Hennigan (za ravnatelj novomeške čevljarske zadruge). Zadruga je lepo uspevala ter prav rada s svojim dobičkom podpirala kulturna in druga

društva. Se bolj pa je začela uspevati, ko se je Henigman vrnil z Novega mesta in spet prevzel vodstvo zadruge. Zadruga sedaj zapošluje 31 čevljarjev in naredi mesečno po 600 pa tudi več parov čevljev izvrstne kvalitete. Ker sedanj delovni prostori ovirajo njen razvoj, si bodo zgradili novo stavbo in poskusili postati pravo industrijsko podjetje. G.

Pismo iz Ribnice

Tovariš urednik!

Ko sem čital, kako nekateri odpovedujejo vaš cenjeni list, bom jaz malo pripomnil k temu. Po mojem je, ce se vzame praviti drugim potrebenim, list še najcenejši. Liter vina stane 150 do 160 dinarjev, list pa četrletno samo 120 dinarjev, pa je v njem polno novic, razvedrla in poučnega branja za kmetijstvo. Vsak, ki se je listu odpovedal, ga gotovo spije več, ko je treba, posebno ob nedeljah in kadar je kakšna veselica; ko je vse polno, kot v panju, ko mi nič ne smili dati še za en liter ali več. Potem se še skrejajo ali celo stepejo in imajo pota na sodišče.

Jaz komaj žakam vsakega petka, da dobim vaš list. Obenem dobivam tudi Poferovalca, Kmečki glas in Invalidski vestnik. Najprej pa preberem novo Dolenski list. Tudi jaz grem včasih v gostilno, pa vidim, da tam kdo prebira časopis in pije. Prav lahko bi bil sam naročen na list in bi ga doma bral. Tudi jaz bi rad včasih spil še dva deci, pa stane 30 dinarjev, in si pravim — ne rajši sem naročnik revije Tovariš, ki

tudi stane 30 dinarjev in so v njem lepe slike in zanimivo branje.

Vas lepo pozdravljam Janez Novak

Tast je s sekiro mahnil zeta

Zalosten dogodek so doživeli prebivalci vasi Bojance pri Crnomlju 27. februarja letos. K hiši Radeta Radočiča se je pred poludržim letom prizadel Dušan Busić, doma iz vasi Peternjak na Hrvatskem. Novega člena družine so domaći ves čas gledali po strani najbolj pa menda svakinja Dara Radočič. Iz dneva v dan je bil bolj nezaželen pri hiši.

Kritičnega dne je nekaj bolhal, domaći pa so baje zahtevali, naj gre navzolic temu na delo, zaradi česar se je sprl z ženo. Ko je stopil na dvorišče, kjer je tast Radet Radočič klestil kole, je prišlo do prepriče še z njim. Vprito hčera in sosedje na telo Radočiča zeta mahnil s sekiro po glavi, ki je pa Busić padel, ga je udaril še dvakrat na tleh. Napadeni se je dvignil in odšel proti šoli, puščajoč

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni. Nadalje zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Za kmetijsko žolo je lani zadruga prispevala 41.000 din in 40 knjig in ne samo 15.000 din, kot se zatrjuje. Prav tako je za Novoletno jeklo prispevala 7.500 din, ne samo 3.000 din.

ocitati, ker imamo do tega pravico. Očita se nam, da smo prizeli govorjanje v pišarskih prostorih, kar je nerescitno. Res smo se parat sestali in to izven uradnih ur in za svoj denar. Sicer pa naso govorjanje niso tako obsežna in hrupa, kot je namenilo. Tudi drugi so prisli, da nekaj takih predavanj ozimbavajo v zadružnem domu, dobiti pa ob takih predavanjih vseh takih imenovanj Pavlinove nagrade. Kako so izgledali prostieri in stopanje po govorjanju kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Mišljemo smo, da s tem razprava o razmerah v KZ Trebnje se ni zaključila, ker je očitno, da hoče kmetijski s tem pismom za vsako ceno oprati tudi tisto, kar se oprati ne da.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v Kočevju in Novem mestu.

Andrej Uderman je vedno stal kot neustrezen borec v prvih naprednih vrstah in povsod se je potegoval za pravice malega človeka. Za našo svobodo je žrtvoval tudi svoja dva sina.

Tako pa osvoboditvi je v Novem mestu ustanovil sindikat upokojencev. Njegova velika zasluga je, da je sindikat od prvotnih 41 članov zrasel v krepljo organizacijo, ki šteje danes nad 1000 članov.

Meščani ti okoličani cenijo Udermanove zasluge za ljudstvo, zlasti jih pa cenijo njegovi tovariši. Vsi skupaj pa našemu Andreju iskreno čestitamo za 70-letnico in mu od srca želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

I. B.

Tudi si nismo dolili visokih nagrad, pač pa samo gibljivi del plače, do katerega smo po zakonu upravičeni.

Nadale zatrjujejo v pismu, da je mladina v Trebnjem užaljena, ker so ji odzeli nekaj prostorov v zadružnem domu, toda te prostore pa potrebujejo za skladilnico, mladina pa naj se preseli v svoje pravne prostore. Poudarjajo, da je zadružni dom last zadruge in da se mladina vanj vseh samovoljno. Obenem priznavajo, da je mladina pri graditvi kulturnikov, pa bolje, da nista gorovit.

Naš sedemdesetletnik je bil rojen 24. marca 1884. leta v Ljubljani, kot sin služe pri takratni deželni vladi. L. 1904 je stopil v davčno službo v Kranjski gori, potem je pa služboval še v Postojni, v

